LITEKO Lietuvos teismų informacinė sistema

Vieša sprendimų paieška

Greita paieška Detali paieška Pagalba

Pavadinimas: [2019-10-24][nuasmeninta nutartis byloje][2T-90-381-2019].docx
Bylos nr.: 2T-90-381/2019
Bylos rūšis: civilinė byla
Teismas: Lietuvos apeliacinis teismas
Raktiniai žodžiai:
Teisiniai terminai:
Šalys:

Vardas/Pavardė/Pavadinimas	Kodas	Byloje kaip
MB "Monteva"	304147189	suinteresuotas asmuo

Kategorijos:
13.5.3. Bylos dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo
3. CIVILINIS PROCESAS
13.5. Bylos, kuriose spręsta dėl užsienio valstybių teismų (arbitražų) sprendimų pripažinimo ir vykdymo
3.6. Tarptautinis civilinis procesas
3.6.6. Užsienio teismų ir arbitražų sprendimų pripažinimas ir leidimas vykdyti
13. BYLOS SU TARPTAUTINIU ELEMENTU

?

Civilinė byla Nr. 2T-90-381/2019
Teismo proceso Nr. 2-60-3-00081-2019-2
Procesinio sprendimo kategorija 3.6.6

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. spalio 24 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko (kolegijos pirmininko ir pranešėjo), Danguolės Martinavičienės ir Antano Rudzinsko,

teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo **pareiškėjo V. P. (V. P.) prašymą** pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Tarptautinio komercinio arbitražo teismo prie Ukrainos prekybos ir pramonės rūmų 2019 m. birželio 20 d. sprendimą byloje Nr. 190/2018, suinteresuotas asmuo – mažoji bendrija „Monteva“.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

1. Pareiškėjas V. P. kreipėsi į Lietuvos apeliacinį teismą, prašydamas pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Tarptautinio komercinio arbitražo teismo prie Ukrainos prekybos ir pramonės rūmų (toliau – Arbitražo teismas) 2019 m. birželio 20 d. sprendimą byloje Nr. 190/2018, kuriuo pareiškėjui iš suinteresuoto asmens mažosios bendrijos (toliau – MB) „Monteva“ priteista iš viso 11 804,18 Eur (8 083,50 Eur pagrindinės skolos,
1 370,10 Eur delspinigių, 112,61 Eur palūkanų, 1 66,37 Eur arbitražo rinkliavos išlaidų ir 971,60 Eur bylinėjimosi išlaidų). Pareiškėjas taip pat prašo priteisti 400 Eur bylinėjimosi išlaidų.
2. Suinteresuotam asmeniui MB „Monteva“ pareiškėjo prašymas, pranešimas apie bylos nagrinėjimo datą, vietą ir laiką bei siūlymas pateikti atsiliepimą į pareiškėjo prašymą du kartus buvo siunčiami registruota pašto siunta MB „Monteva“ buveinės adresu, tačiau nurodytų procesinių dokumentų suinteresuotam asmeniui įteikti nepavyko.
3. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 2.49 straipsnio 3 dalį visas susirašinėjimas su juridiniu asmeniu laikomas tinkamu, kai jis vyksta juridinio asmens buveinės adresu, taip pat atsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalį, jeigu juridinis asmuo aiškiai nenurodė kitaip. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 123 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad kai procesinį dokumentą pristatantis asmuo neranda adresato juridinio asmens buveinės vietoje ar kitoje juridinio asmens nurodytoje vietoje, procesinis dokumentas įteikiamas bet kuriam kitam įteikimo vietoje esančiam juridinio asmens darbuotojui. Kai šioje dalyje nustatyta tvarka procesinių dokumentų įteikti nepavyksta, procesinis dokumentas siunčiamas juridinio asmens buveinės adresu ir laikomas įteiktu praėjus 10 dienų nuo išsiuntimo. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, laikytina, kad procesiniai dokumentai suinteresuotam asmeniui buvo įteikti tinkamai, tačiau suinteresuotas asmuo atsiliepimo į pareiškėjo prašymą nepateikė.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

4. Byloje nustatyta, kad pareiškėjas V. P. kreipėsi į Arbitražo teismą dėl skolos, delspinigių, palūkanų ir išlaidų teisinėms paslaugoms priteisimo iš MB „Monteva“. Arbitražo teismas 2019 m. birželio 20 d. sprendimu byloje Nr. 190/2018 nusprendė išieškoti iš MB „Monteva“ pareiškėjo V. P. naudai 8 083,50 Eur skolos, 1 370,10 Eur delspinigių, 112,61 Eur palūkanų, 1 66,37 Eur arbitražo rinkliavos išlaidų ir 971,60 Eur bylinėjimosi išlaidų – iš viso 11 804,18 Eur.
5. Užsienio arbitražo sprendimo pripažinimas yra teisinės galios šiam sprendimui suteikimas Lietuvos Respublikoje, jo prilyginimas nacionalinio teismo ar arbitražo sprendimui. Tik pripažintas užsienio arbitražo sprendimas sukelia teisinius padarinius Lietuvos Respublikoje, įgyja *res judicata* (įsiteisėjęs teismo sprendimas) galią ir gali būti vykdomas (CPK
809 straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo (toliau – KAĮ) 51 straipsnio 4 dalis). Lietuvos Respublikoje užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo sąlygas nustato 1958 m. Niujorko konvencijos dėl užsienio arbitražų teismų sprendimų pripažinimo ir vykdymo (toliau – Niujorko konvencija) (CPK 810 straipsnio 6 dalis, KAĮ 51 straipsnio
1 dalis).
6. Tiek pagal galiojančias CPK ir KAĮ nuostatas, tiek pagal suformuotą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, teismui, sprendžiančiam užsienio arbitražo sprendimo pripažinimo ir leidimo tokį sprendimą vykdyti klausimus, suteiktos aiškiai apibrėžtos arbitražo teismo sprendimo tikrinimo galios. Pirma, Niujorko konvencijos V straipsnyje numatytas baigtinis galimų arbitražo teismo sprendimo nepripažinimo

pagrindų sąrašas, todėl užsienio arbitražo sprendimų pripažinimo ir leidimo vykdyti procedūra reiškia Niujorko konvencijos V straipsnyje įtvirtintų pagrindų buvimo ar nebuvimo patikrinimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. sausio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-145/2002; 2011 m. liepos 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-323/2011). Antra, net ir vertinant arbitražo teismo sprendimą remiantis Niujorko konvencijos V straipsnyje išvardytais pagrindais, teismo atliekamas vertinimas jokiais atvejais negali būti toks išsamus, kad prilygtų arbitražo teismo sprendimo ar kai kurių jame nagrinėtų klausimų peržiūrėjimui iš esmės. Taigi teismas, nagrinėjantis arbitražo teismo sprendimo pripažinimo ir leidimo vykdyti klausimą, neturi teisės nagrinėti bylą iš esmės, aiškintis, ar arbitrai teisingai nustatė faktines bylos aplinkybes, ar teisingai ištyrė bei įvertino įrodymus, ar tinkamai aiškino ir taikė teisės normas ir pan.

7. Niujorko konvencijos V straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinti arbitražo teismo sprendimo nepripažinimo pagrindai, kurie yra taikomi tik tada, kai to reikalauja arbitražo šalis, prieš kurią yra priimtas prašomas pripažinti ir leisti vykdyti užsienio valstybės arbitražo teismo sprendimas. Todėl būtent šiai šaliai tenka pareiga įrodyti aplinkybes, sudarančias užsienio valstybės arbitražo teismo sprendimo nepripažinimo pagrindą. Niujorko konvencijos V straipsnio 1 dalis nustato, kad užsienio valstybėje priimtą arbitražo teismo sprendimą pripažinti ar leisti vykdyti gali būti atsisakyta, kai prašo ta pusė, prieš kurią jis nukreiptas, tik tada, jei ši pusė pateikia tos vietos, kur prašoma pripažinti ir vykdyti, kompetentingoms valdžios institucijoms įrodymą, kad: a) II straipsnyje nurodyto susitarimo pusės pagal joms taikomą įstatymą buvo kuriuo nors mastu neveiksnios arba šis susitarimas negalioja pagal įstatymą, kuriam pusės tą susitarimą subordinavo, o nesant tokio nurodymo – pagal tos šalies, kur buvo padarytas sprendimas, įstatymą, arba b) pusei, prieš kurią padarytas sprendimas, nebuvo reikiamai pranešta apie arbitro paskyrimą ar apie arbitražo nagrinėjimą arba dėl kitų priežasčių ši pusė negalėjo pateikti savo pasiaiškinimų, arba c) nurodytasis sprendimas buvo padarytas dėl ginčo, kurio nenumato arbitražinis susitarimas arba neapima arbitražinio susitarimo ar arbitražinės išlygos sutartyje sąlygos, arba tame sprendime yra nuostatų tokiais klausimais, kurių neapima arbitražinis susitarimas ar arbitražinė išlyga sutartyje; tačiau jeigu nuostatai tais klausimais, kuriuos apima arbitražinis susitarimas ar išlyga, gali būti atskirti nuo tų, kurių neapima šis susitarimas ar išlyga, tai ta arbitražo sprendimo dalis, kurioje yra nuostatai arbitražinio susitarimo ar arbitražinės išlygos sutartyje apimamais klausimais, gali būti pripažįstama ir vykdoma, arba d) arbitražo institucijos sudėtis ar arbitražo procesas neatitiko pusių susitarimo arba, nesant tokio susitarimo, neatitiko tos šalies, kurioje vyko arbitražas, įstatymų, arba e) sprendimas pusėms dar nebuvo galutinis arba jo vykdymą panaikino ar sustabdė tos šalies, kurioje jis buvo padarytas, arba tos šalies, kurios įstatymai taikomi, kompetentinga valdžios institucija.

8. Nagrinėjamu atveju suinteresuotas asmuo MB „Monteva“ atsiliepimo į pareiškėjo prašymą nepateikė, todėl teisėjų kolegija Niujorko konvencijos V straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų neanalizuoja, dėl jų nepasisako ir tikrina tik tai, ar neegzistuoja Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalyje įtvirtinti užsienio valstybės arbitražo sprendimo nepripažinimo pagrindai, dėl kurių buvimo teismas turi spręsti *ex officio* (savo iniciatyva), t. y. kiekvienu atveju, nepriklausomai, ar šalis, prieš kurią nukreiptas užsienio valstybės arbitražo sprendimas, jais remiasi (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. sausio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-145/2002; 2002 m. sausio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-146/2002; 2011 m. liepos 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-323/2011).

9. Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalies a) punkte nurodyta, kad arbitražo teismo sprendimą pripažinti ir vykdyti gali būti atsisakoma, kai ginčo objektas pagal šalies, kurioje prašoma pripažinti ir vykdyti arbitražo teismo sprendimą, įstatymus negali būti arbitražo dalykas. Lietuvos apeliacinis teismas šioje byloje tokių aplinkybių nenustatė. Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad pareiškėjas Ukrainos verslininkas V. P. į Arbitražo teismą kreipėsi dėl skolos, palūkanų ir delspinigių priteisimo, suinteresuotam asmeniui neįvykdžius sutartinių įsipareigojimų – nesumokėjus už prekes (medieną) patiektas pagal V. P. su MB „Monteva“ pasirašytą 2017 m. liepos 6 d. sutartį Nr. 06/17. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad skolos, palūkanų ir delspinigių priteisimas, kylantis iš verslininkus siejančių sutartinių teisinių santykių gali būti arbitražinio nagrinėjimo dalykas (KAĮ 12 straipsnis), t. y. šiuo atveju neegzistuoja Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalies a) punkte įtvirtintas atsisakymo pripažinti užsienio arbitražo teismo sprendimą pagrindas.

10. Vadovaujantis Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalies b) punktu užsienio arbitražo sprendimą gali būti atsisakoma pripažinti ir leisti vykdyti tuo atveju, kai to sprendimo pripažinimas ir vykdymas prieštarauja šios šalies viešajai tvarkai.

11. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nuosekliai formuojamoje teisės aiškinimo ir taikymo praktikoje yra nurodęs, kad sąvoka „viešoji tvarka“ tarptautinio arbitražo doktrinoje ir praktikoje aiškinama kaip tarptautinė viešoji tvarka, apimanti fundamentalius sąžiningo proceso principus, taip pat imperatyviąsias teisės normas, įtvirtinančias pagrindinius ir visuotinai pripažintus teisės principus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. kovo 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-179/2006; 2019 m. birželio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-182-969/2019). Dėl to ne bet koks prieštaravimas imperatyviosioms Lietuvos Respublikos teisės normoms gali būti pakankamas pagrindas atsisakyti pripažinti užsienio arbitražo sprendimą. Viešosios tvarkos pažeidimu pripažįstami atvejai, kai nustatoma, kad užsienio arbitražo sprendimo pripažinimas ir vykdymas prieštarautų Konstitucijos įtvirtintiems pagrindiniams teisės principams ir moralės normoms, pripažįstamiems tarptautiniu mastu, taip pat kai arbitražo sprendimas ar arbitražinis susitarimas išgautas prievarta, apgaule ar grasinimu ir kt. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. rugsėjo 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-443/2008). Kasacinio teismo atlikta užsienio valstybių teismų praktikos, aiškinant Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalies b) punkte įtvirtintos viešosios tvarkos sampratą, analizė patvirtina, jog tiek Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika, tiek ir užsienio teismų praktika šiuo klausimu iš esmės sutampa ir lemia itin siaurą tarptautinės viešosios tvarkos išlygos aiškinimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. birželio 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-363/2014).

12. Nagrinėjamu atveju teisėjų kolegija jokių aplinkybių, leidžiančių daryti išvadą, kad prašomas pripažinti ir leisti vykdyti Arbitražo teismo sprendimas prieštarautų viešajai tvarkai, nenustatė.

13. Kadangi nagrinėjamoje byloje nėra nustatyta Niujorko konvencijos V straipsnio 1 ir 2 dalyje nurodytų arbitražo teismo sprendimo nepripažinimo pagrindų, teisėjų kolegija sprendžia, jog Arbitražo teismo 2019 m. birželio 20 d. sprendimas byloje Nr. 190/2018 yra pripažintinas ir leidžiama jį vykdyti Lietuvos Respublikoje.

14. Patenkinus prašymą pripažinti bei leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Arbitražo teismo sprendimą, pareiškėjas įgijo teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą (CPK 93 straipsnis). Teismui pateikti dokumentai įrodo, kad pareiškėjas patyrė 400 Eur bylinėjimosi išlaidų, kurias sudaro 219 Eur išlaidos už vertimus bei 181 Eur išlaidos už teisines paslaugas.

15. Pareiškėjo 181 Eur išlaidos teisinėms paslaugoms ne tik neviršija pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (toliau – Rekomendacijos) 7 ir 8.2 punktus apskaičiuoto maksimalaus priteistinų išlaidų dydžio, bet ir yra gerokai mažesnės. Išlaidos vertimams (219 Eur) laikytinos pagrįstomis, todėl pareiškėjui iš suinteresuoto asmens iš viso priteistina 400 Eur (181 Eur + 219 Eur) bylinėjimosi išlaidų.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 98 straipsniu, 810 straipsnio 6 dalimi, 811[1], 813 straipsniais, Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo 51 straipsniu,

n u t a r i a :

Pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Tarptautinio komercinio arbitražo teismo prie Ukrainos prekybos ir pramonės rūmų 2019 m. birželio 20 d. sprendimą byloje Nr. 190/2018, kuriuo pareiškėjui V. P. (V. P.) iš suinteresuoto asmens mažosios bendrijos „Monteva“ priteista iš viso 11 804,18 Eur (vienuolikos tūkstančių aštuonių šimtų keturių eurų ir 18 centų) suma, kurią sudaro 8 083,50 Eur pagrindinės skolos, 1 370,10 Eur delspinigių, 112,61 Eur palūkanų, 1 66,37 Eur arbitražo rinkliavos išlaidų ir 971,60 Eur bylinėjimosi išlaidų.

Priteisti pareiškėjui Ukrainos Respublikos piliečiui V. P. (V. P.) (gim. duomenys neskelbtini) iš suinteresuotas asmens mažosios bendrijos „Monteva“ (juridinio asmens kodas 304147189) 400 Eur (keturis šimtus eurų) bylinėjimosi išlaidų.

Ši nutartis įsiteisėja nuo jos priėmimo dienos ir per 30 dienų gali būti skundžiama kasaciniu skundu Lietuvos Aukščiausiajam Teismui.

Teisėjai Artūras Driukas

Danguolė Martinavičienė

Paminėta tekste:

- CK
- CPK
- CPK 810 str. Užsienio teismų (arbitražų) sprendimų pripažinimo sąlygos
- 3K-3-323/2011
- 3K-7-179/2006
- e3K-3-182-969/2019
- 3K-3-443/2008
- 3K-3-363/2014
- CPK 93 str. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas